

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5

Novovysočanská 5/501, 190 00 Prah 9

Identifikátor školy: 600006263

Termín konání orientační inspekce: 23. - 26. dubna 2002

Čj.	010483/02-5154
Signatura	oa9hv520

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště služeb (dále SOU) je příspěvková organizace a právní nástupce Středního odborného učiliště stavebního - oděvního. Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 34013/2000-14 ze dne 1. ledna 2001 přešla škola do působnosti kraje Hlavní město Praha. Zřizovací listinu vydala Rada hlavního města Prahy usnesením č. 550 ze dne 31. května 2001 s účinností od 1. ledna 2001. Změny zřizovací listiny byly schváleny usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 33/10 ze dne 4. října s účinností od 1. září 2001 a usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 35/50 ze dne 29. listopadu 2001 s účinností od 1. ledna 2002.

V návaznosti na tuto skutečnost a na změny některých studijních a učebních oborů vydalo MŠMT ČR nové rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, bylo vydáno dne 13. února 2002 s účinností od 1. ledna 2002. Podle tohoto rozhodnutí škola sdružuje střední odborné učiliště s cílovou kapacitou 750 žáků a školní jídelnu s kapacitou 600 jídel. V současnosti má škola 24 tříd denního studia, z toho 22 tříd tříletých učebních oborů a 2 třídy nástavbového denního studia. Podle výkazu o středním odborném učilišti Škol (MŠMT) V 25 - 01 ze dne 3. října 2001 navštěvuje školu celkem 620 žáků.

Výuka je v souladu s citovaným rozhodnutím realizována v těchto studijních/učebních oborech:

1. 31-58-H/001 (JKOV: 31-52-2/00) Krejčí - studium denní, délka 3 roky
2. 31-58-H/002 (JKOV: 31-52-2/01) Krejčí - pánské oděvy, studium denní, délka 3 roky (dobíhající obor)
3. 31-58-H/003 (JKOV: 31-52-2/02) Krejčí - dámské oděvy, studium denní, délka 3 roky (dobíhající obor)
4. 31-62-H/003 (JKOV: 31-81-2/02) Kloboučník - zakázková výroba, studium denní, délka 3 roky (dobíhající obor)
5. 32-52-H/001 (JKOV: 31-50-2/00) Brašnář, studium denní, délka 3 roky
6. 32-54-H/006 (JKOV: 32-74-2/00) Obuvník, studium denní, délka 3 roky
7. 32-56-H/001 (JKOV: 32-49-2/00) Sedlář, studium denní, délka 3 roky
8. 34-56-H/001 (JKOV: 64-52-2/00) Fotograf, studium denní, délka 3 roky
9. 64-41-L/509 (JKOV: 31-96-4/00) Podnikání v oborech textilu a oděvnictví, studium denní, délka 2 roky (nástavba, dobíhající obor)
10. 64-41-L/515 (JKOV: 39-96-4/00) Podnikání v technických povoláních, studium denní, délka 2 roky (nástavba)
11. 64-41-L/521 (JKOV: 64-96-4/00) Podnikání v oborech obchodu a služeb, studium denní, délka 2 roky (nástavba)
12. 64-41-L/523 (JKOV: 85-96-4/00) Podnikání v oborech umění, užitého umění a rukodělné uměleckořemeslné výroby, studium denní, délka 2 roky (nástavba)
13. 69-41-L/004 (JKOV: 64-46-4/00) Kosmetička, studium denní délka 4 roky (nově zavedený obor)
14. 69-51-H/001 (JKOV: 64-56-2/00) Kadeřník, studium denní, délka 3 roky
15. 69-52-H/001 (JKOV: 64-46-2/00) Kosmetička, studium denní, délka 3 roky (dobíhající obor)
16. 82-51-H/003 (JKOV: 85-45-2/00) Zlatník a klenotník, studium denní, délka 3 roky
17. 82-51-H/012 (JKOV: 85-77-2/00) Umělecký rytec, studium denní délka 3 roky.

Budova, v níž SOU sídlí, je majetkem Hlavního města Prahy, které ji škole pronajalo na dobu neurčitou. Odborný výcvik probíhá ještě v těchto odloučených pracovištích:

1. Navrátilova 9/1559, Praha 1
2. Šafaříkova 16/368, Praha 2
3. Donovalská 1725, Praha 4
4. Hauptova 592, Praha 5
5. Hauptova 596, Praha 5
6. Milady Horákové 44/389, Praha 7
7. Osadní 37/715, Praha 7
8. Křížíkova 43, Praha 8.

SOU zajišťuje teoretickou i praktickou výuku všech oborů s výjimkou oboru Zlatník a rytec, ve kterém odborný výcvik zajišťují SPV Solunka a Safina.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem orientační inspekce bylo dílčí posouzení průběhu a výsledků vzdělávání v učebních oborech Kadeřník a Kosmetička. Inspekce posuzovala kvalitu vzdělávání v předmětech český jazyk, občanská nauka, psychologie a společenská výchova, v bloku odborných předmětů (materiály, technologie, kosmetika, zdravotní péče) a v odborném výcviku.

Český jazyk a literatura

Výuka probíhá podle schválených učebních osnov pro tříleté učební obory SOU. Při výběru učebních textů bylo přihlédnuto k hlavnímu úkolu předmětu - rozvíjet komunikativní dovednosti žáků, upevnit poznatky z pravopisu a poskytnout žákům základní přehled o literatuře i současném kulturním dění. Jeden z pracovníků školy (zástupce ředitele) je autorem učebnice literatury. Ve škole pracuje předmětová komise společenských věd, do níž patří i sekce českého jazyka. Příprava časově-tematických plánů však není koordinovaná, což má za následek jejich jistý nesoulad (jedna vyučující přesunula část učiva literatury z 1. ročníku do 2. ročníku).

Ve sledovaných oborech vyučují předmět tři učitelky, všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vedle nejednotných učebních plánů byl inspekcí zjištěn i značný odpad hodin, takže v literatuře byla část hodin určená kapitolám ze současné literatury a kulturního života věnována podle zápisů v třídních knihách faktografickému výkladu, aby byly v závěru školního roku splněny osnovami předepsané tematické celky (např. 2. ročník - 33. týden odučeno 43 hodin při dvouhodinové dotaci).

Bezprostřední příprava na výuku měla velmi dobrou úroveň. Stavba hodin byla promyšlená, s jasně stanoveným cílem. Z didaktického hlediska měly vysokou úroveň hodiny jazyka a slohu, při nichž docházelo ke střídání činností, žáci měli prostor pro samostatné vyjadřování, procvičování vědomostí a dovedností, všichni aktivně pracovali. Silně motivující byl výběr pracovních textů. Hodiny literatury se vyznačovaly tradiční stavbou - opakování, výklad nové látky, zápis, shrnutí. Převládá v nich výklad, v omezené míře řízený rozhovor, žáci byli většinou pasivními příjemci informací. Kladem těchto hodin bylo hlasité čtení ukázek, které

podporovalo rozvoj čtenářských dovedností žáků a jejich schopnost orientace v textu.

Ve sledovaných hodinách nebyly použity žádné didaktické pomůcky. Ve škole jsou k dispozici v omezené míře ukázky uměleckého textu na magnetofonových kazetách. Žáci mohou využívat školní knihovnu, ve které je odborná literatura i beletrie, ale její přesná evidenci se teprve zpracovává.

Pozitivním motivačním prvkem bylo hodnocení žáků. Vždy bylo zdůvodněné, učitelky provedly rozbor chyb a vytvořily prostor pro upevnění správných řešení. Učitelky jsou výchovnou poradkyní informovány o žácích se specifickými poruchami učení, tuto skutečnost zohledňují při klasifikaci, ve sledovaných hodinách uplatnily individuální přístup k žákům podle aktuální situace.

Ve sledovaných hodinách slohu a jazyka byla vzájemná komunikace a interakce na velmi dobré úrovni, v hodinách literatury měli žáci jen omezenou možnost vyjádřit vlastní názory. Všechny učitelky svým přístupem vytvořily ve třídách příjemnou a klidnou atmosféru bez stresujících momentů.

Úroveň plánování předmětu je pouze průměrná, vzhledem k ostatním sledovaným jevům hodnotí ČŠI kvalitu výuky jako velmi dobrou.

Občanská nauka

Předmět je vyučován v souladu s učebními osnovami pro střední odborné školy a střední odborná učiliště v rozsahu jedné hodiny týdně. Tyto osnovy předpokládají od vyučujících promyšlený přístup při jejich plnění podle typu školy i v návaznosti na ostatní předměty vyučované v dané škole. Z toho vyplývá i nutnost důkladně zpracovat časově-tematické plány pro jednotlivé ročníky. Při kontrole předložených časově-tematických plánů zjistila ČŠI nedostatky. Tematické plány byly pojaty formálně, šlo pouze o orientační časové rozvržení učiva do jednotlivých měsíců, chyběla návaznost na ostatní předměty. Kontrolou třídních knih ČŠI zjistila ve dvou případech nesoulad deklarovaných plánů s fakticky probíraným učivem (2. ročník, 3. ročník).

Předmět v době inspekce vyučovaly tři učitelky (učitel třetího ročníku byl v pracovní neschopnosti, proto zde hospitace neproběhly). Žádná ze sledovaných učitelek nemá odborné vzdělání pro daný předmět, dvě mají požadované pedagogické vzdělání, jedna nesplňuje požadavky odborné ani pedagogické způsobilosti ve smyslu příslušné vyhlášky. Tato skutečnost kvalitu výuky poznamenala mírně negativně, i když právě sledovaná hodina učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti byla ČŠI hodnocena jako vynikající.

Výuka probíhá v kmenových třídách. K dispozici je učebna s videem, promítání videoukázek bývá podle zápisů v třídních knihách častým doplňkem učiva. Ve sledované výuce nebylo využito vzhledem k probíraným tématům. S učebnicí se v hodinách nepracuje, základním studijním materiálem jsou zápisy v sešitě.

Organizace sledované výuky byla značně rozdílná, vyplývalo to především ze zkušeností učitelek s probíranými tématy. Pouze výše uvedená jedna hodina splňovala požadavky moderního pojetí vyučování občanské nauky s vyváženými prvky výchovnými i vzdělávacími, žáci se spontánně zapojili a svými dotazy spoluvytvářeli její konkrétní náplň. V ostatních sledovaných hodinách převládal výklad s důrazem na faktografii a zápis podle diktátu. Učitelky prokázaly značné odborné vědomosti a velmi pečlivou přípravu, chybí jim však didaktické zkušenosti specifické pro výuku občanské nauky.

Ve všech sledovaných hodinách byla patrná snaha motivovat žáky zejména jejich životními

zkušenostmi, aplikací učiva na konkrétní příklady, byly využívány i mezipředmětové vztahy. Hodnocení bylo pozitivní a rovněž působilo motivačně.

Kromě jedné výjimky nedostali žáci v hodinách příliš prostoru pro vyjádření svých názorů a postojů. Vystupování učitelek bylo na velmi dobré úrovni, ve třídách vytvářely příjemné klima.

Kvalita sledované výuky je hodnocena jako průměrná.

Psychologie a společenská výchova

Předmět je vyučován podle osnov oborů Kadeřník a Kosmetička, na jejichž tvorbě se SOU aktivně podílelo. Učitelé proto dobře chápou smysl a cíl předmětu na tomto typu školy. Podle zápisů v třídních knihách jsou osnovy plněny, ale ČŠI konstatovala značný počet odpadlých hodin od začátku školního roku, takže rozvržení učiva v časově-tematických plánech muselo být podle toho upravováno (3. ročník - ztráta až 8 hodin).

Předmět ve sledovaných oborech učí tři vyučující, jeden je plně odborně a pedagogicky způsobilý, jedna je pedagogicky způsobilá a jedna nesplňuje požadavky odborné ani pedagogické způsobilosti ve smyslu příslušné vyhlášky. Tato skutečnost však kvalitu sledované výuky negativně neovlivnila. Rozdíly vyplývaly z různé míry pedagogických zkušeností jednotlivých učitelů.

Základní učební pomůckou žáků je sešit, učebnice nebyly používány. Úroveň zápisů byla rozdílná, opět v souvislosti s pedagogickými zkušenostmi vyučujících. Výuce předcházela pečlivá bezprostřední příprava, hodiny měly jasně stanovený cíl, který byl vždy splněn. Převládající metodou byl řízený rozhovor, učitelé však často vystupovali příliš dominantně a nedali žákům dostatek prostoru pro formulaci vlastních názorů.

Kladem sledovaných hodin byl tvůrčí přístup k probíraným tématům, odborné znalosti vyučujících a zájem o předmět. Silným motivačním faktorem byla aplikace učiva na konkrétní životní situace. Hodnocení žáků bylo vždy zdůvodněné a ověřování znalostí probíhalo bez stresujících momentů.

Kvalitu sledované výuky výrazně ovlivnila osobnost vyučujících, jejich přátelský vztah k žákům a snaha zaujmout je. Interakce mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá, prvky spolupráce mezi žáky se objevily jen výjimečně. Hodiny se vyznačovaly klidnou pracovní atmosférou.

ČŠI hodnotí kvalitu sledované výuky jako velmi dobrou.

Blok odborných předmětů (materiály, technologie, kosmetika, zdravotní výchova)

Výuka výše uvedených předmětů probíhá v souladu s učebními dokumenty MŠMT. Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Velmi dobrá je návaznost mezi předměty materiály a technologie (obor Kadeřník,) resp. materiály a kosmetika (obor Kosmetička), což je dáno jednak zkušeností vyučujících, jednak jejich spoluprací a velmi úzkými kontakty s mistrovými odborného výcviku (dále jen MOV). Učitelé mají zpracované časově-tematické plány, kterými se řídí a naplňují je (až na jednu výjimku). Na jejich přípravě se v oboru Kadeřník podílejí i MOV. Nedostatkem je značné zpoždění výuky v předmětu zdravotní výchova (třídy 1.C, 2.A), jehož příčinou je i poměrně vysoký počet odpadlých hodin. V tematických plánech pro materiály a technologii nejsou zařazena učebními osnovami předepsaná cvičení. Výuka je doplňována exkurzemi a odbornými prezentacemi (např. firmy Wellla, La Bella Donna a festival účesů).

Uvedené předměty vyučuje šest učitelů, většinou s dlouholetou praxí. Dva splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu platné vyhlášky, dva splňují kvalifikační požadavky pro MOV, jedna bez vysokoškolského vzdělání splňuje požadavky způsobilosti pedagogické. Začínající učitelka (středoškolské vzdělání v oboru) je přihlášená k doplňkovému pedagogickému studiu.

Vyučování je uskutečňováno v kmenových učebnách zařízených převážně starším nábytkem, bez zaměření k některému předmětu. V materiálním zajištění výuky odborných předmětů jsou značné rezervy. Při výuce lze používat jen omezené množství školních pomůcek, což snižuje její názornost. K dispozici jsou dva zpětné projektory (chybí fólie), video, několik videokazet, naprosto nedostačující je materiální vybavení pro výuku zdravotní výchovy (pouze jedna pomůcka).

Hospitovaná výuka byla většinou pečlivě připravená, struktura jasná a přehledná, cíle (ne vždy jasně formulované) odpovídající věku a složení tříd. Převládalo tradiční pojetí výuky - zkoušení či opakování učební látky, výklad a zápis převážně diktovaný do sešitů. Učivo bylo interpretováno věcně správně, výběr a množství informací odpovídaly učebním osnovám, věku žáků a charakteru učiva. O zaujetí učitelů pro vyučovaný předmět svědčí i to, že v hodinách používali vlastní odborné publikace a připravené materiály. Užití metody umožňovaly žákům uplatnit předchozí znalosti.

Pro vyvolání zájmu a udržení pozornosti bylo učivo aktualizováno, výrazná byla snaha vyučujících o využití mezipředmětových vztahů, zkušeností žáků a vhodných konkrétních příkladů z praxe. Efektivita této práce byla v některých případech snižována nezájmem žáků o teoretické předměty (např. materiály, zdravotní výchova). Učitelé využívali běžných forem zkoušení individuálního, frontálního a písemného (náročnost otázek odpovídala věku žáků a typu školy). Většina se snažila při ověřování znalostí žákům poskytovat pomoc a podporu. Hodnocení bylo přiměřeně náročné, objektivní a většinou zdůvodněné, někdy se na něm podíleli i spolužáci. V části výuky však zkoušení probíhalo formou tichého dialogu učitel-žák, bez zapojení zbytku třídy.

Mezi žáky a učiteli je velmi dobrý vztah, je dodržována přiměřená tolerance. Vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky je založena na partnerských vztazích. Žáci měli možnost vyjádřit své názory a často ji využívali. Úroveň výuky a její atmosféra jsou ovlivněny pozitivním vztahem vyučujících k předmětu i k žákům.

Výuka bloku odborných předmětů (kosmetika, materiály, technologie, zdravotní výchova) je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborný výcvik (OV)

Obor Kadeřník se realizuje v pěti provozovnách, z nichž jedna je v majetku SOU, ostatní jsou řádně pronajaty. Žákyně jednotlivých tříd jsou rozděleny do skupin. V průběhu školního roku absolvují OV v náležitém rozsahu střídavě na dámských a pánských odděleních – schválené osnovy jsou v interních tematických plánech (platných pro celé SOU) rozděleny do obou částí, jsou náležitě konkretizovány a podrobně rozpracovány.

Obor Kosmetička je pro SOU poměrně nový – podmínky pro jeho realizaci se vytvářely v posledních letech. Dílny jsou umístěny v pronajatých prostorách (Praha 5, Zbraslav – 3 provozovny), budova SOU (2 provozovny). Interní zpracování schválených učebních osnov je velice podrobné, v teoretické části odborného výcviku žákyně zpracovávají vlastní odborné náčrt, schémata a popisy postupů. Výsledkem je velmi přehledný a podrobný studijní materiál, který usnadňuje přípravu k závěrečným praktickým zkouškám a tvoří teoretický základ pro

výkon profese.

Plnění tematických plánů kontrolují při své činnosti vrchní mistrové (VrMOV) oborů. Celkově jsou dovednosti žákyň prověřovány na pravidelných interních hodnoceních (v závěru každého pololetí), v oboru Kosmetička se jedná o žákovské projekty, tj. seznámení s nejnovějšími výrobky a jejich vhodná prezentace před veřejností. Hodnocení výkonů žáků provádí komise vedena vrchní mistrovou. Zkoušky slouží také jako interní evaluace výsledků práce každé skupiny žákyň a jsou východiskem pro srovnání a posouzení práce jednotlivých mistrových odborného výcviku. V rámci SOU jsou velmi funkční zřízené oborové předmětové komise (MOV a učitelé odborných předmětů).

Učební dokumenty obou oborů jsou plněny, kontrolní činnost VrMOV je průběžná, jsou vypracovány mechanismy pro vnitřní evaluaci.

Materiální vybavení jednotlivých provozoven umožňuje ve všech případech plnění učebních dokumentů. Provozovny oboru Kadeřník situované ve středu města jsou rozlohou a vybaveností (sociální zařízení, prostor pro relaxaci žáků i MOV) na horší úrovni, nověji zařízené prostory kosmetiček nebo vlastní provozovny školy jsou v tomto ohledu nadprůměrně uspořádané a zařízené.

V oboru Kadeřník si žáci kupují vlastní základní pracovní pomůcky, o které se v průběhu výuky také starají a doplňují je. Nedostatkem vnitřního vybavení v tomto oboru byla absence cvičných hlav pro nácvik jednotlivých činností a zajištění dostateku možností pro práci. Rovněž množství názorných pomůcek (zejména obrazových) a estetické uspořádání v některých provozovnách je spíše podprůměrné. Vedení školy přijalo již v průběhu inspekce – na základě slovního vyjádření členů týmu – opatření pro částečnou modernizaci vybavení v kadeřnických provozovnách. V oboru Kosmetička vedení školy věnovalo dostatek prostředků pro vybavení nových prostor. Každá dvojice žákyň má přidělený samostatný box s lehátkem, pracovní lupou a kosmetickým stolem s nezbytnými potřebami pro práci. Materiálně-technické vybavení pro kosmetičky je velmi dobré až vynikající, pro kadeřnice průměrné.

Ze sledovaných sedmi MOV v oboru Kadeřník čtyři nesplňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti dle příslušné vyhlášky MŠMT ČR. I když jsou vyučeny v oboru, nemají však ukončené úplné střední odborné vzdělání (maturitní zkouškou) a navazující pedagogické studium. U oboru Kosmetička byly tři ze sledovaných čtyř MOV odborně způsobilé, jedna byla pouze vyučena v oboru. Pedagogická způsobilost těmto MOV chyběla. Vedení školy situaci v této oblasti sleduje a dle možností školy a pracovníků postupně připravuje podmínky pro doplnění vzdělání – v současné době jedna z MOV (kadeřnice) dokončuje středoškolské studium a další (kosmetička) zahájila pedagogické studium.

Ve sledované výuce byly vykonávány činnosti a práce v souladu se stanovenými osnovami. Do deníku evidence odborného výcviku jsou řádně zaznamenávány absence a hodnocení žáků i druh realizované činnosti. Nejsou však vyplňovány stránky deníku umožňující kontrolu plnění jednotlivých témat konkrétními žákyněmi. Zápisníky BOZP, záznamy o provedených školeních i žákovské knížky byly k dispozici u všech skupin, jsou řádně vedeny.

Žákyně vyšších ročníků oboru Kadeřník pracovaly se zákazníky pod dohledem stanovených MOV. V každé provozovně byl dodržován časový rozpis dne, tj. na začátku příslušné směny byl proveden výklad vyučující s předvedením výkonů, pak následovala běžná praxe se zákazníky, během které každá žákyně využívá pružnou půlhodinovou přestávku. Práce se zákazníky v každé provozovně má předem určená a dodržovaná pravidla, počet zákazníků je MOV zaznamenáván, přihlíží se k rovnoměrnému vytížení žáků. Produktivní práce v tomto oboru se nevykonává v prvním pololetí prvního ročníku. Umístění jednotlivých provozoven ovlivňuje míru poptávky, tato skutečnost je zohledněna v plánu střídání jednotlivých skupin

a ročníků. Efektivita odborného výcviku je nižší v prvním ročníku a v provozovnách, kde nedostatek zákazníků a cvičných hlav odsuzuje některé žákyně k nečinnosti (nutnost střídání, absence vhodného modelu k práci, případně jeden model pro větší počet žákyň).

V oboru Kosmetička pracovaly, kromě jednoho případu, žákyně ve dvojicích (zákaznice jsou spíše výjimkou). V průběhu pracovního dne tak zpravidla každá žákyně slouží i jako model. Produktivní práce nebyla ČŠI sledována.

Způsob odměňování produktivní práce v obou sledovaných oborech je vedením školy v zásadě stanoven v souladu s platnými předpisy, chybí však sjednocující interní předpis pro zaznamenávání výkonů, jejich kvality a případných dalších složek práce, které ovlivňují výslednou finanční odměnu.

Ve vlastní práci vyučujících nebyly shledány odborné nedostatky. Absenci didaktických zkušeností se snažily vyvážit pečlivostí a velmi dobrým přístupem k žákyním. Vhodným způsobem je průběžně motivovaly, poukazovaly na novinky a inovace v postupech práce. Interpersonální vztahy mistrových k žákyním jsou na velmi dobré úrovni, celkové pracovní klima bylo přátelsky laděné.

Celkově je odborný výcvik ve sledovaných oborech přes nedostatky v personální oblasti a částečně v materiálně-technickém vybavení kadeřnic hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Všichni učitelé sledovaných obrů se vyznačují skutečným zájmem o svůj předmět, jejich bezprostřední příprava na výuku byla velmi důkladná. Absence pedagogických a odborných zkušeností v některých případech ovlivnila kvalitu sledovaných hodin mírně negativně. Nedostatky byly zjištěny v plánování učiva (nesoulad s osnovami ve dvou případech) a v dodržování časově-tematických plánů. Jejich plnění ztížil i značný počet odpadlých hodin. Materiální vybavení školy je spíše průměrné (v oboru Kosmetička v odborném výcviku nadprůměrné), učitelé si sami zajišťují některé učební texty. Vedení školy tuto skutečnost vnímá a snaží se o zlepšení situace, během působení ČŠI byly zajištěny nové pomůcky pro obor Kadeřník.

Ve sledovaných hodinách převažovalo tradiční pojetí výuky s ustáleným organizačním schématem, výrazná byla snaha vyučujících o využití mezipředmětových vztahů a životních zkušeností žáků. Sledované hodiny odborného výcviku se vyznačovaly pečlivou přípravou a organizací. I když některé MOV nesplňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, jsou to odbornice se svědomitým přístupem k žákům a s velkým zájmem o obor.

Vztah učitelů a žáků byl založen na vzájemném respektu a toleranci, pro klima školy je charakteristický společný zájem všech zúčastněných zkvalitnit úroveň práce SOU.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných oborech hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitel školy má od roku 1999 vytvořenou koncepci SOU, v níž provedl analýzu stavu učňovského školství s ohledem na region a výhled do budoucích let. Na základě této analýzy stanovil priority školy. Konkrétním výsledkem je zavedení čtyřletého studijního oboru Kosmetička. Škola se rovněž podílela na vytváření nových učebních osnov oborů Kosmetička, Fotograf a Sedlář. S koncepcí školy jsou seznamováni kromě pracovníků i žáci a jejich zákonní zástupci. V materiální oblasti je cílem ředitele inovovat počítačovou a jazykovou učebnu a fotoateliéry a podle ekonomických možností doplňovat učební pomůcky.

Roční plán stanoví obecně hlavní úkoly, těžištěm jsou měsíční plány.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů, obory jsou realizovány v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Při plánování jejich skladby je zohledňována ekonomická situace regionu, požadavky trhu práce i možnosti školy, což se projevuje mimo jiné integrací příbuzných méně frekventovaných oborů. Plnění učebních plánů v jednotlivých oblastech práce školy je nevyvážené. Pozornost je věnována odbornému výcviku, v oblasti všeobecně vzdělávacích předmětů je však plánování a zejména následná kontrola spíše formální.

Vysokou úroveň má plánování a realizace práce v oblasti výchovného poradenství. Pověřená učitelka systematicky sleduje problémové žáky a snaží se ve spolupráci s rodiči řešit vzniklé problémy. Rovněž v oblasti protidrogové prevence má škola vypracovaný podrobný program. Pozornost je věnována i žákům se specifickými poruchami učení, jejich potřeby jsou zohledňovány v přijímacím řízení. Zdravotně oslabení žáci mohou navštěvovat zdravotní tělesnou výchovu.

Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Organizační řád školy stanoví jasně kompetence jednotlivých vedoucích pracovníků. Nezbytnou podmínkou pro fungování školy je dobrá spolupráce všech složek - teoretického vyučování, praktického vyučování a provozně-ekonomického úseku. Ředitel školy se schází s pověřenými zástupci denně na operativních poradách, provozní porady se konají jednou měsíčně. Všichni pedagogičtí zaměstnanci školy se rovněž účastní pravidelných pedagogických rad.

Stálými poradními orgány jsou dále komise výchovná, pro přijímací řízení, BOZP a další. Vnitřní předpisy SOU tvoří organizační řád, vnitřní řád, pracovní řád, jednotlivé směrnice, pokyny ředitele školy a popis pracovních funkcí s přesným vymezením pracovní náplně. Školní řád obsahuje všechna předepsaná ustanovení.

Informace získávají pracovníci formou osobních sdělení na pracovních setkáních a prostřednictvím informačních panelů ve sborovně. Zákonní zástupci jsou informováni na pravidelných třídních schůzkách, průběžně pak zápisy v žákovských knížkách.

Povinná dokumentace je vedena, drobné administrativní nedostatky nezpochybnily její vypovídací hodnotu. Osobní údaje žáků jsou uloženy na určeném místě a jejich ochrana je

zajištěna. Délka pracovního dne a jeho rozvržení jsou v souladu s vyhláškou o středních školách. V rozporu s příslušnou vyhláškou však nedostávají žáci sledovaných oborů všechny ochranné a osobní pomůcky.

SOU se pravidelně účastní soutěží odborných dovedností, úspěchů dosahují zejména obory Kadeřník (v letošním roce umístění na předních místech), Kosmetička, Fotograf (např. soutěž „Vzdělávání a řemeslo“). V rámci Prahy se škola prezentuje na výstavách věnovaných školství. Kromě toho se informace o škole objevují v odborných publikacích a v Atlasu školství. Velmi kvalitní jsou školní internetové stránky. Výroční zpráva obsahuje všechny potřebné údaje a má dostatečnou vypovídací hodnotu.

Důležitým evaluačním nástrojem je sledování úspěšnosti žáků v dalším studiu a jejich uplatnění na trhu práce.

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Promyšlený systém vedení stanoví každému pracovníkovi přímého nadřízeného, který ho zároveň hodnotí a určuje pohyblivé složky jeho platu. Kritéria hodnocení pracovníků školy jsou stanovena od 1. září 2000. Jsou jednoznačná – hodnotí každého pracovníka školy v oblastech úrovně výchovně vzdělávací práce, pracovní disciplíny, účasti na akcích SOU a reprezentaci SOU na veřejnosti. Dle zjištění v průběhu inspekce a provedených rozhovorů jsou kritéria dobře stanovena – učitelé i MOV vyvíjejí vlastní iniciativu v oblasti vzdělávání, pracují přesčas i bez zvláštní odměny a skoro bez výjimek se ztotožňují se záměry vedení, jeho koncepcí a jeho způsobem práce.

Řediteli školy se podařilo ve sledovaných oborech dosáhnout souladu obou složek výuky a prakticky odstranit třecí plochy mezi výchovnými pracovníky (učitelé a MOV). Přes snahu vedení školy se nedaří zabezpečit pedagogickou a odbornou způsobilost učitelů v potřebném rozsahu. V letošním roce si dvě MOV zvyšují kvalifikaci příslušným studiem, další učitelé zahájí studium v příštím roce. Vztahy (nejenom pracovní) jsou na velmi dobré úrovni. Zpravidla dvakrát ročně se pořádají neformální společenské večery, kolektiv pracovníků se schází i na mimoškolních akcích.

V rámci orientační inspekce je oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém není speciálně administrativně ošetřen, úkoly jednotlivých zaměstnanců vyplývají z jejich pracovních náplní. Hospitační a kontrolní činnosti nejsou dlouhodobě plánovány, kontrola kvality výuky je uskutečňována nepravidelně. Na hospitační činnosti se podílejí ředitel školy, oba zástupci (jeden pro oblast teoretického vyučování, další pro odborný výcvik), pravomoc sledovat úroveň praktického vyučování je přenesena na VrMOV, které zároveň předávají veškeré informace v obou směrech.

V letošním školním roce bylo do doby konání inspekce vedením školy vykonáno osm hospitací v teoretickém vyučování, vzhledem ke zjištěným skutečnostem (nesoulad učiva s osnovami a časovým plánem) v průběhu sledované výuky se tento počet jeví jako nedostatečný. Hospitační záznamy mají dobrou vypovídací hodnotu, obsahují klady a zápory, hodnocení a návrhy na zlepšení, vyučující jsou s výsledky seznámeni. Rozbory hodin, které spolu s ČŠI sledoval zástupce ředitele pro teoretickou výuku, byly z jeho strany kvalitní po odborné i metodické

stránce.

Pedagogická dokumentace je kontrolována zástupcem ředitele. Je vedena ve stanoveném rozsahu, byly zjištěny jen dílčí nedostatky (třídní knihy - bílení a přelepování zápisů, nízká vypovídací hodnota některých zápisů, chyby formálního charakteru v protokolech o komisionálních zkouškách a katalogových listech byly v průběhu inspekce odstraněny).

Předložené zápisy z porad předmětových komisí ve školním roce 2001/2002 mají průměrnou vypovídací hodnotu (frekvence zápisů je nízká, neboť jednání mají spíše neformální charakter a jsou uskutečňována průběžně, dle potřeby) - spolupráce učitelů odborných předmětů (materiály, technologie, kosmetika) s MOV (zaměřená na koordinaci v teoretickém a praktickém vyučování) je velmi dobrá. V případě všeobecně vzdělávacích předmětů je však činnost těchto metodických orgánů spíše formální a málo kontrolována.

Zjištěné nedostatky řeší ředitel školy nejprve individuálním pohovorem. V odborném výcviku nejsou pořizovány hospitační záznamy, případné problémy jsou operativně řešeny.

Evaluace práce učitelů spočívá v hospitační činnosti a v hodnocení nadstandardní práce, výsledky učení žáků jsou srovnávány při vnitroučilištních a regionálních soutěžích, nejúspěšnější žáci se dostávají na Mistrovství republiky v účesové tvorbě a dekorativní kosmetice.

Oblast kontrolních mechanismů je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy má jasnou koncepci, se kterou se pracovníci SOU ztotožňují. Škola se aktivně podílela na současné podobě učebních osnov některých oborů. Výuka probíhá podle schválených učebních plánů, v jejich plnění byly zjištěny dílčí nedostatky.

Mezi priority patří také péče o problémové žáky a především prevence sociálně-patologických jevů.

Organizační struktura je promyšlená, jasné stanovení odpovědnosti a delegování pravomocí umožňuje pružně reagovat na vzniklou situaci. Nedostatky v oblasti materiálního zabezpečení žáků jsou řediteli známy a má snahu je řešit. Účast v soutěžích odborných dovedností slouží jako prostředek sebehodnocení školy i jako způsob prezentace na veřejnosti.

Ve vedení a motivování pracovníků se vedle hmotných uplatňují i morální stimuly. Zájem a ocenění účasti žáků v různých soutěžích ze strany vedení působí motivačně i na učitele. Kladem je dobrá neformální spolupráce učitelů teoretických předmětů a odborného výcviku. Ředitel školy podporuje vzdělávání pedagogických pracovníků i další aktivity, které umožňují jejich profesionální rozvoj. Tato skutečnost částečně vyvažuje fakt, že část učitelů a MOV nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

V kontrolní činnosti jsou značné rezervy ve sledování plnění učebních plánů, zejména v teoretické výuce. Činnost předmětových komisí se v tomto ohledu jeví jako formální, práce oborových komisí je naopak na velmi dobré úrovni. Problémem je rovněž zajištění náhradní výuky v době nepřítomnosti učitelů. Předložené hospitační záznamy i vlastní hospitace v době působení ČŠI svědčí o tom, že vedení školy dokáže situaci správně analyzovat, rezervy jsou v kontrole plnění přijatých opatření.

Podmínky výuky hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Předmětem kontrolní činnosti v organizaci bylo zjistit, jak byly využity finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na financování neinvestičních výdajů školy v roce 2001 a dále zhodnotit účelnost jejich čerpání ve škole. V SOU byly dodrženy všechny závazné ukazatele rozpočtu pro rok 2001 tak, jak byly stanoveny odborem školství MHMP ve II. rozpočtovém řízení ze dne 29. listopadu 2001.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu použila škola na odměňování svých zaměstnanců, na ostatní platby za provedenou práci a na ostatní neinvestiční výdaje přímé včetně odvodů zdravotního a sociálního pojištění.

Organizace ukončila své hospodaření v roce 2001 ve své hlavní činnosti vyrovnaným hospodářským výsledkem.

SOU se ve svém hospodaření musí stále vyrovnávat se ztrátou, vzniklou v minulých letech při optimalizaci sítě škol v roce 1998. Část této ztráty již byla vypořádána na vrub investičního fondu a fondu oběžných aktiv. Zbývající ztrátu navrhuje SOU řešit účelovou dotací na nájemné z MŠMT nebo prominutím závazku radou HMP v roce 2002.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace, limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byly v kontrolovaném období roku 2001 dodrženy. Finanční prostředky přidělené škole na platy a jejich nenárokové složky byly odčerpávány v souladu s poskytnutou dotací a se stanovenými vnitřními kritérii, která zahrnují zejména úroveň výchovné práce, pracovní disciplínu, účast na akcích SOU apod. Výběrovou kontrolou personální dokumentace bylo zjištěno správné zařazení do platových tříd a stupňů, řádně jsou vypláceny i další platy. Veškeré potřebné dokumenty pro stanovení odborné a pedagogické způsobilosti byly doloženy. Uzavřené dohody o provedení práce i dohody o pracovní činnosti měly veškeré náležitosti, bylo dodrženo hodinové rozpětí v souladu se Zákoníkem práce.

Základní přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb byl proveden v souladu s platnou legislativou. Škola nemá zpracována kritéria pro tvorbu a čerpání fondu, na rok 2001 byl vypracován rozpočet, který byl respektován.

Odměňování učňů za produktivní práci probíhá podle platné legislativy. Žákům je poskytována měsíční odměna na základě kvality a výsledků jejich produktivní práce. Pro objektivnější posouzení chybí k posouzení zpracovaná kritéria.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Ve sledovaném období byly ONIV přímé čerpány především na zákonné odvody. V rámci ONIV přímé náklady si škola pořídila v roce 2001 učební pomůcky, software pro PC, provoz internetu, správu počítačové sítě a část prostředků byla použita na školení pedagogických pracovníků. Kontrolované pokladní doklady a faktury mají předepsané náležitosti ve smyslu

platných právních předpisů. Pokladní kniha je řádně vedena, pravidelně i namátkově je prováděna hotovostní kontrola pokladny, pokladní limit nebyl v kontrolovaném období překročen. Škola má vypracovanu podrobnou směrnici pro oběh účetních dokladů, která je ekonomickým oddělením důsledně dodržována.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelové dotace poskytnuté škole v roce 2001 byly použity k zaplacení nájemného a na opravu střechy.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Investiční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly použity na rekonstrukci sociálních zařízení, rozvodů vody a kanalizaci. Další prostředky obdrželo SOU na modernizaci oken a dveří. Tato akce probíhá i v roce 2002.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Zpráva o hospodaření SOU v roce 2001 byla vypracována se značným předstihem a obsahuje všechny náležitosti požadované zákonem.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky, které obdrželo SOU v roce 2001 ze státního rozpočtu byly použity k financování neinvestičních výdajů v souladu s účelem jejich poskytnutí. Z předložených dokumentů vyplývá, že finanční prostředky byly využity hospodárně a účelně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32597/01-21 ze dne 13. února 2002
- Výkaz o středním odborném učilišti, učilišti Škol (MŠMT) V 25 - 01 ze dne 3. října 2001
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
- Úplné znění zřizovací listiny ze dne 3. prosince 2001
- Interní materiály SOU - Koncepce SOU ze dne 4. ledna 1999, Organizační řád SOU ze dne 1. ledna 2001, Řád školy ze dne 1. března 2000
- Schválené učební dokumenty oborů Kadeřník a Kosmetička
- Učební plány, učební osnovy hospitovaných předmětů
- Hospitační záznamy vedení školy ve šk. roce 2001/2002
- Zápisy z porad předmětových komisí ve šk. roce 2001/2002
- Tematické plány sledovaných předmětů

- Závazné ukazatele rozpočtu po II.rozpočtovém řízení na rok 2001 ze dne 29.listopadu 2001
- Personální a mzdová dokumentace vybraných zaměstnanců
- Výkaz Škol MŠMT P 1-04 na rok 2001
- Zpráva o hospodaření SOU v roce 2001
- Výkaz výnosů a nákladů v roce 2001
- Přehled o nákupu učebních pomůcek v roce 2001
- Pokladní kniha pro rok 2001
- Směrnice pro vedení účetnictví v SOU
- Stanovisko MHMP k finančnímu vypořádání a účetní závěrce za rok 2001

ZÁVĚR

Výuka sledovaných oborů Kadeřník a Kosmetička je v SOU realizována v souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a podle schválených učebních plánů. Pedagogický sbor je stabilizovaný, kvalitu výuky mírně snižuje skutečnost, že ne všichni učitelé a mistři odborné výchovy splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti.

Teoretická výuka probíhá v budově učiliště, část odborného výcviku v odloučených pracovištích. Sledované hodiny měly promyšlenou stavbu, vyznačovaly se pečlivou přípravou a stanoveným cílem. Kladem je osobní zaujetí učitelů a jejich snaha prezentovat učivo přiměřeně věku a zaměření žáků. Materiální vybavení je průměrné, ředitel školy tento nedostatek vnímá a má snahu o zlepšení v rámci ekonomických možností. Vztahy mezi učiteli a žáky či MOV jsou otevřené a přátelské. Škola věnuje pozornost také žákům se specifickými poruchami učení a prevenci sociálně-patologických jevů. Na základě zjištění ČŠI při poslední inspekci byla zavedena zdravotní tělesná výchova.

Ředitel školy má jasnou koncepci, hlavním záměrem SOU je poskytovat žákům vzdělání na takové úrovni, která jim umožní později najít uplatnění na trhu práce či dále studovat. Organizační struktura školy je promyšlená. Spolupráce obou zástupců a vrchních mistrů odborného výcviku umožňuje rychlý přenos informací a řešení problémů. Řediteli školy se podařilo v posledních letech stmelit pracovníky sloučených učilišť, motivuje je hmotně i morálně (podpora soutěží a prezentačních akcí). Od poslední inspekce proto došlo v řadě oblastí práce školy k výraznému zlepšení. Dílčí nedostatky přetrvávají v oblasti následné kontroly práce předměťových komisí, zejména v plnění časově-tematických plánů.

V souvislost s optimalizací sítě škol vznikla SOU finanční ztráta, kterou se již podařilo částečně vyrovnat. Tato skutečnost však brání rychlejšímu zlepšování materiálních podmínek školy. Finanční prostředky čerpané v roce 2001 ze státního rozpočtu byly vynaloženy efektivně a účelně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Bílková	Bílková, v.r.
Členové týmu	Ing. Jarmila Maslarovová	Maslarovová, v.r.
	Mgr. Hana Řeháková	Řeháková, v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Alexandr Stojanov Marcela Jüstelová Hana Feřteková Olga Roubalová	

V Praze dne 20. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. května 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Petr Němec

Petr Němec v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Magistrát hl. m. Prahy, odbor školství	11. června 2002	010 593/02-5154
Zřizovatel: Hlavní město Praha	11. června 2002	010 593/02-5154

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.